

ASSOCIACIÓ
INTERNACIONAL DE
**Ciutats
Educadores**

ENTREVISTA

ALCALDESSA DE GIJÓN/XIXÓN

Carmen Moriyón Entrialgo

Vostè té un coneixement elevat de la ciutat, ja que ja va ser alcaldessa en dos períodes anteriors. Des de la seva experiència, com descriuria la ciutat? Quines són les seves fortaleces, reptes i objectius?

Gijón té una fortaleça fonamental, que són totes les persones que hi viuen. Aquests darrers anys han estat complexos amb situacions de tota mena que han condicionat la nostra realitat, gens diferent del que pot haver passat en altres grans ciutats d'Espanya. El que crec que marca la diferència és que els gijonesos han demostrat recentment que tenen una voluntat ferma de caminar cap a un futur diferent, renovat, il·lusionant. Un futur que es construirà mitjançant uns quants projectes que són de ciutat, de consens; i que, si som capaços de fer front amb mirada llarga, compliran aquesta funció de transformar-nos. Tinc plena confiança a Gijón i en tots els gijonesos, i com a alcaldessa tinc també la responsabilitat de portar aquesta il·lusió i aquestes ganes de construir a assolir bons resultats. Els objectius són ambiciosos, però no per això hi podem renunciar: ser un referent cultural, social i econòmic del Nord d'Espanya. I estic convençuda que ho aconseguirem.

Un dels seus objectius per a aquest mandat és fomentar la participació ciutadana.

Per què és important per a vostè que la població s'involucri en la discussió i la decisió dels assumptes públics de la ciutat?

Partint de la base que som una democràcia representativa, i per tant, els interessos de la ciutadania els hem de defensar les institucions triades per sufragi universal, és cert que a la societat de la informació i de les noves tecnologies és cada cop més important comptar amb instruments de participació moderns que permetin a la gent influir en les polítiques públiques, no només a través del seu vot, que és molt important, sinó a través d'accions més concretes i en projectes que els afecten directament. Per això és tan important mantenir al dia els canals de participació ciutadana, i nosaltres, així ho hem fet, sempre que hem tingut la responsabilitat de governar, bé a través de processos concrets o mitjançant iniciatives com els pressupostos participatius.

A més, Gijón té una particularitat, que molt poques ciutats que jo conegui tenen: un teixit associatiu tremendament actiu, amb uns veïns molt implicats en la vida de la ciutat, i que estan constantment exigint-li a l'ajuntament que estigui a l'alçada de les circumstàncies i del que s'espera de nosaltres. Històricament, i fins ara, Gijón canalitzava tota aquesta iniciativa mitjançant un model de consells de districte. Aquest model sembla que s'ha vist superat aquests darrers anys, i per tant, ara ens toca afrontar un procés de renovació d'aquestes vies. Tinc la certesa que de la mà del moviment veïnal serem capaços d'afrontar-ho amb èxit, de manera que Gijón segueixi sent un referent en participació ciutadana.

Com preveuen generar ocupació i aconseguir una ciutat dinàmica que no deixi ningú enrere?

La creació de llocs de treball només és possible en un ecosistema favorable a la iniciativa privada i a l'activitat econòmica. És evident que des del sector públic es pot ajudar i es pot empènyer, però no hem de perdre de vista que la feina de qualitat la genera la iniciativa privada. Des d'aquest punt de vista, l'Ajuntament té una tasca fonamental a l'hora de facilitar les condicions perquè es produeixi una activitat econòmica.

A l'Ajuntament de Gijón tenim una llarga trajectòria de promoció econòmica a través de diferents canals, segurament el més important i conegut sigui el nostre parc científic i tecnològic i les residències empresarials i viviers d'empreses que hem posat en marxa des de Gijón Impulsa. Tenim també alguns mecanismes d'inversió pública com un fons de capital risc o un mecanisme de compra pública d'innovació, que han estat replicats a altres indrets d'Espanya, i que donen molt bon resultat a l'hora de teixir aquest sector productiu i empresarial que qualsevol ciutat necessita per generar ocupació.

D'altra banda, el fiscal, el nostre Ajuntament té un compromís clar de reduir, tant com sigui possible, la pressió fiscal i afavorir l'activitat econòmica. És l'única manera de sostenir l'Estat del benestar i els serveis públics. Com més activitat econòmica, més recaptació, cosa que sumada a una gestió eficaç dels recursos, genera la possibilitat d'afluïxar la càrrega fiscal. No és cap secret, és voluntat política. Aquesta solvència econòmica és la que després permet sostenir, com dic, les garanties necessàries perquè ningú no es quedi enrere.

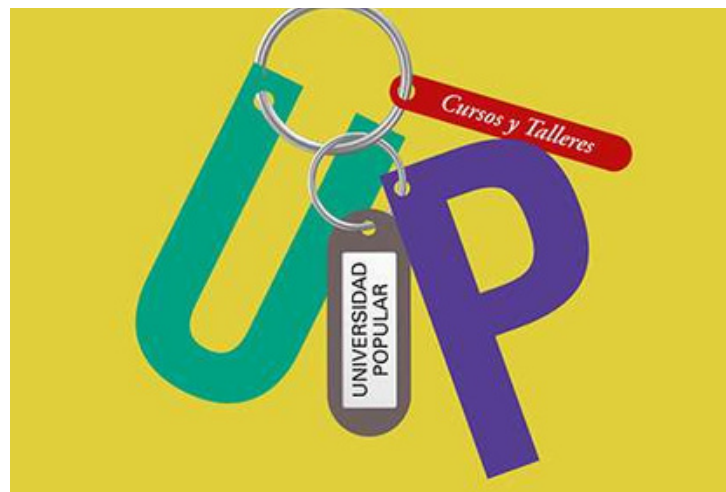

Gijón aposta per la formació al llarg de la vida, com ho demostra l'existència d'una Universitat Popular. Què destacaria d'aquesta iniciativa? Quina acollida té entre la ciutadania i quin tipus de formació ofereix?

Són molts els elements positius que es poden destacar d'un programa com la Universitat Popular. Es tracta d'un projecte que va ser pioner a Espanya, i Gijón/Xixón és el segon ajuntament a recuperar les Universitats Populares a Espanya després de Sant Sebastià dels Reis i que ja té més de 40 anys d'història (el 2022 va celebrar el 40è aniversari). Un projecte que continua tenint, 40 anys després, una important estrebada entre la població de la ciutat: a la vigent edició de cursos i tallers s'ha assolit una ocupació del 98,69% en les seves més de 1.700 places. L'alumnat de la UP sol repetir, aprofundint en alguna qüestió que us interessi (molts cursos ofereixen itineraris de perfeccionament amb diferents nivells) o provant nous interessos i aficions.

La UP ofereix al voltant de 130 cursos en cada edició, amb temàtiques molt variades (art, història i patrimoni; ciència; natura; dibuix i pintura; fotografia, vídeo i cinema; gastronomia; música, etc.), que s'imparteixen en diversos equipaments de la ciutat, descentralitzant l'oferta educativa als barris. És un altre dels punts forts de l'oferta de la Universitat Popular: cursos molt variats, introduint sempre alguna novetat a les seves ofertes, i que s'acosten a la gent.

La UP és una aposta per l'educació d'adults, per cercar espais de relació i trobada per a la ciutadania i per l'impuls de l'activitat artística i cultural a la ciutat. A més de l'oferta de cursos, es compta amb cicles de conferències o concerts, mostres artístiques del treball de l'alumnat i col·laboracions amb altres àrees municipals.

Parli'ns de programes d'oci, salut, esport o conciliació que desenvolupa el seu ajuntament, i de com contribueixen a la conciliació familiar, la cohesió social i la reducció dels factors de risc.

La nostra ciutat va apostar fa anys per explicar una alternativa de conciliació de la vida laboral, familiar i personal, a través d'un programa que combina entreteniment, activitats culturals, esportives, temps per a les tasques escolars i berenar i que actualment és present a 15 centres educatius de la ciutat.

Aquests centres estan oberts 11 hores al dia durant els 12 mesos de l'any, i poden participar al programa nens i nenes d'infantil i primària.

Les Escoles Esportives promouen l'esport entre nens, nenes i adolescents, oferint fora de l'horari escolar una vintena d'esports a més de 50 col·legis i instituts de la ciutat entre octubre i maig. Es tracta d'un pas fonamental en la formació esportiva dels escolars de Gijón, facilitant que coneguin diferents esports i sobretot que s'aficionin a realitzar exercici, creant hàbits esportius i saludables per a tota la seva vida.

La promoció de l'activitat física entre la ciutadania i l'envelliment actiu són alguns dels objectius del programa "Caminant per la vida", que des del 2006 ofereix rutes per a tots els nivells físics. Actualment hi ha un total de 59 rutes, en què es compta amb l'acompanyament de 3 monitors/es, amb diferents horaris i nivells de dificultat. Si bé es dirigeixen a tota la ciutadania i hi ha activitats per a famílies, té un pes important en aquest programa la promoció d'un envelliment actiu i hàbits de vida saludable en la gent gran.

Finalment, destacaria el suport de l'Ajuntament de Gijón/Xixón a les activitats engegades des del potent teixit associatiu de la ciutat. Un exemple d'això és el programa d'oci alternatiu nocturn per a joves "Obert fins a l'Alba".

Ja fa 26 anys de la posada en marxa d'aquest programa pioner a Espanya, que ràpidament es va estendre per tot el país i va ser imitat a molts ajuntaments. Un programa fet per joves per a joves, que busca oferir alternatives de lleure saludable per als caps de setmana, i que al llarg de 3 edicions obre les portes de nombrosos equipaments de la ciutat (centres municipals, pavellons esportius, col·legis...) per a la realització d'activitats culturals i esportives durant les nits dels caps de setmana.

El lema d'aquest any per a la celebració del Dia Internacional de la Ciutat Educadora és “La Cultura font de Creació i Aprenentatges a la Ciutat Educadora”. Parli'ns d'iniciatives de Gijón-Xixón que estiguin en línia amb aquest lema.

A Gijón/Xixón la cultura ha estat des de fa molts anys un eix vertebrador de la nostra estratègia de ciutat.

Des dels anys 80 s'ha construït una xarxa descentralitzada als barris d'equipaments culturals (biblioteques, centres municipals, museus...), acompanyada d'una programació cultural àmplia per a totes les edats. Des de l'àrea d'Innovació Cultural tenim propostes com FETEN (Fira Europea d'Arts Escèniques per a Nens i Nenes), Dansa Xixón, Art al Barri, el Documental del Mes, Jazz al Centre, els Concerts del Taller...

La Xarxa de Biblioteques de Gijón/Xixón compta amb 11 biblioteques que donen servei als barris i ofereixen una àmplia varietat d'activitats d'animació a la lectura (clubs de lectura, infants, creació literària, tallers...). La Xarxa Municipal de Museus compta amb vuit museus dedicats al patrimoni artístic, arqueològic, industrial i etnogràfic, que al llarg de l'any organitzen diferents mostres i activitats. El Festival de Cinema, les propostes didàctiques del Jardí Botànic o el programa Art al Carrer durant l'estiu són altres de les iniciatives destacables a la ciutat.

Dins del Pla Corresponsables del Ministeri d'Igualtat s'emmarquen accions com el programa d'oci educatiu Escampant Cultura per Xixón, que acosta la cultura i la ciència a nens i nenes entre 6 i 12 anys.

I és especialment destacable l'esforç que es fa des del Teatre Jovellanos per apropar les arts escèniques al públic escolar i a la joventut de la ciutat, activitats amb els centres educatius al llarg de l'any, descomptes per a menors de 30 anys i una àmplia oferta d'espectacles dirigits a públic jove.

Les ciutats aprenen, s'inspiren les unes en les altres i hi col·laboren. Comparteix Gijón-Xixón projectes amb altres ciutats?

Gijón/Xixón comparteix projectes amb altres ciutats en molts àmbits, però m'interessa destacar especialment la feina que es fa dins de la Xarxa Estatal de Ciutats Educadores. La nostra ciutat ha coordinat fins fa unes setmanes la RECE, i té una llarga trajectòria de participació a les diferents xarxes temàtiques, en què es comparteixen projectes i experiències amb ciutats de tota Espanya. En aquest sentit, Gijón ha tingut presència aquests dos darrers anys a les 3 xarxes temàtiques de la RECE, on ha pogut presentar alguns dels seus projectes més destacats en participació infantil, ocupació i formació, o lluita contra la cultura de l'odi.

A principis d'octubre les ciutats de la RECE s'han donat cita a la seva ciutat amb motiu de la XVI Trobada de la Xarxa, quina és la seva valoració sobre aquesta Trobada?

Estem molt satisfets amb el resultat de la XVI Trobada, tant per participació (prop de 300 persones de 90 ciutats diferents), com pel nivell dels diàlegs i experiències presentades a la Trobada.

Pel feedback que anem rebent, tant pels comentaris informals com a través de les avaluacions de la Trobada o de missatges d'agraïment de participants, crec que ha resultat un èxit i ha suposat un fantàstic tancament al període de coordinació de Gijón/Xixón.

Destacaria especialment la bona acollida per part de les persones participants de les presentacions d'experiències: 44 experiències en format àgora i 24 experiències en format pòster d'ajuntaments de tota Espanya i visites d'estudi a 18 experiències educatives de la nostra ciutat. Penso que aquesta, possiblement, hagi estat la part més enriquidora de la Trobada ja que ha permès conèixer moltes iniciatives i que les ciutats s'emportessin idees i propostes variades, a través de les quals valorar noves línies d'actuació als municipis.

Des de l'equip organitzador es va decidir ampliar al migdia la durada de la Trobada, cosa que va permetre obrir més aquells temps dedicats a les experiències. Si bé s'ha tractat d'un programa molt atapeït, crec que la sensació general que s'han endut les persones participants va ser una trobada enriquidora i en què es va treballar molt i bé.

Voldria enviar tot el suport de Gijón/Xixón a la nova ciutat coordinadora de la RECE, Viladecans, escollida a l'assemblea del dia 6 d'octubre passat, i ens posem a la seva disposició per ajudar-los en tot allò que puguin precisar.

Qualsevol altra informació que ens vulgui compartir

Només agrair la vostra visita a Gijón a tots els equips de les ciutats participants. Per nosaltres va ser un privilegi rebre'ls.